

کردند اگرچه آقای مخبر کمیسیون نفت جواب دادند ولی اعضای این کمیسیون جدیدترین اشخاص هستند چرا که از حمايت آنها راهبر میدهند.

مستشار السلطنه - وقتی راپرت را دیدم تصدیق میکنم.

رئیس - آقای شیخ الاسلام (اجازه)

شیخ الاسلام - بنده عرضی ندارم
رئیس - آقای پوررضا (اجازه)

پوررضا - بنده سؤالی از وزیر مالیه دارم.

رئیس - آقای نصرت الدوله (اجازه)

نصرت الدوله - بنده راجع به کمیسیون بودجه قدیم که حضرت والا اظهار فرمودند می خواستم توضیحی بدهم اگرچه عضو آن کمیسیون نیستم (چون در کمیسیون دیگری انتخاب شده و از آنجا استعفا کرده ام) ولی اعتراضات شاهزاده سلیمان میرزا به کمیسیون قدیم وارد نیست و آن روزی که مجلس به اکثریت رأی دادند آن رأی را باید محترم شمرد و حضرت والا در این اظهارات آن رأی را محترم نشمردند و این صحیح نیست باید ببینیم آن روزیکه مجلس اختیاراتی برای تمدید دوره کمیسیون قدیم داد برای چه بود و چه عبارت وجه موضوع و از روی چه اساسی این اختیارات را داده اگر آن اختیارات غلط بوده است و آن روز مجلس کار غلطی کرده است. امروز میشود پیشنهاد کرد و از مجلس نسخ آنرا خواست ولی نمی توان اعتراض کرد. آن روز مجلس رأی داد و مخارجی که راجع بابت نایل باشد باید در آن کمیسیون مطرح شود باین ملاحظه اگر دوره مجلس پنج سال هم طول بکشد مطابق آن رأی که تطبیق با نظامنامه هم میکنند آن کمیسیون باقی خواهد بود و مدت آن محدود به هیچ وقتی نیست.

رئیس - آقای شیخ الاسلام ملایری چون مریض دارند و اطباء تجویز کرده اند که از شهر خارج شوند اجازه یکماه از تاریخ ۱۵ شهر رمضان الی ۱۵ شوال خواسته اند کمیسیون هم تصویب کرده حالا باید مجلس تصویب کند آقایانی که اجازه مرخصی ایشان را تصویب می نمایند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

(مجلس هفت ساعت از شب گذشته ختم شد).

رئیس مجلس مؤتمن الملک

جلسه ۲۶۵
صورت مشروح مجلس
لیله یکشنبه ۹ ثور ۱۳۰۲
مطابق دوازده رمضان
۱۳۴۱

(مجلس سه ساعت و نیم از شب گذشته بر ریاست آقای مؤتمن - الملک تشکیل گردید)

صورت جلسه لیله پنجشنبه ۶ ثور
آقای امیرناصر قرائت نمودند
رئیس - آقای آشتیانی (اجازه)

آقای میرزاهاشم آشتیانی - غیبت بنده بواسطه کسالت بوده و شرحی هم به توسط آقای معتمد الممالک عرض کرده بودم.

رئیس - بکمیسیون داده شده است تکلیف آن بعد معین خواهد شد. آقای سدید الملک.

(اجازه)

سدید الملک - آقای ناظم الدوله را غائب بدون اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان مریض هستند و گویا شرحی هم نوشته اند حالا رسیده یا نرسیده است بهرجهت ایشان مریض میباشد.

رئیس - رسیدگی میشود اگر اجازه داده شده باشد اصلاح میشود. آقای حاج میرزا مرتضی.

(اجازه)

حاج میرزا مرتضی - در صورت جلسه جوابی را که بنده در جواب آقای معاون وزارت مالیه عرض کردم گویا نوشته نشده است و چون صورت جلسه میماند بنده تقاضا میکنم که جواب بنده هم نوشته شود. و آن این بود آقای معاون وزارت مالیه در جواب بنده فرمودند میرزا لطفعلی خان در منابلی مبلغی که بدولت مقروض شده منفصل شده است در صورتیکه بنده عرض کردم این طور نیست.

آقای میرزا لطفعلی خان مطابق صورتی که حالا هم هست چیزی مقروض نبوده و پیشکار مالیه در ۲۳ جدی تخافوی نایل که وارد گرمان شده است بدون جهت و بصرف اغراض شخصی ایشان را منفصل کرده اند و چون صورت جلسه میماند تقاضا میکنم جواب بنده هم در صورت جلسه ذکر شود.

رئیس - در صورت جلسه دیگر ایرادی نیست؟ بودجه مملکتی از ماده ۳ مطرح است. آقای معتمد السلطنه

(اجازه)

معتمد السلطنه - بنده با ماده سوم راپرت شماره ۸ کمیسیون بودجه بایک قسمتش مخالفم و علتش هم از این نقطه نظر است که در این ماده ۳ پرداخت شهریه و مستمیری ها را موقوف به تهیه و تقدیم به مجلس و صدور اجازه ثانوی از مجلس نموده است البته آقایان تصدیق میفرمایند با وقت یکی

از چهارم باقی است تهیه صورت چهل پنجاه هزار قلم مستمیری و شهریه و رسیدگی به آنها در کمیسیون بودجه و مجلس یک مرام غیر عملی خواهد بود و عقیده بنده این است همان طور که در قسمت ۱۸ ماده اول اعتباری برای مستمریات و شهریه ها در هنده السنه تنکوز نایل تصویب شده مجلس به وزارت مالیه اجازه دهد که بر طبق مقررات قانون در سه ماضی که بر طبق آن میبرد اخته در هنده السنه هم وزارت مالیه مجاز باشد که مستمریات را به بردازد و اگر با نظریه بنده اکثریت محترم مجلس موافقت نکند بنده پیش بینی میکنم که نه فقط در این یک ماه تکلیف مستمیری و شهریه ها معین نمیشود.

بلکه تا آخر سال تمام مستمیری و شهریه بگیرها که نصف بلکه دولت مستحق و بریشان هستند بحال بلا تکلیفی باقی خواهند ماند و از این عده موافقتی که اگر خدای نخواست حاصل شود مقصود مجلس و کمیسیون بودجه حاصل نخواهد شد و چهل پنجاه هزار نفر مستمیری بگیرها و صاحبان شهریه تا آخر سال بلا تکلیف خواهند ماند اینست که بنده تقاضا میکنم آقایان موافقت فرمایند این رقم ۱۸ که در ماده ۳ راجع بوظایف و شهریه نوشته شده است حذف شود و در همین زمینه پیشنهادی هم بمقام ریاست تقدیم میکنم.

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی (اجازه)

حاج میرزا مرتضی - بنده هم مخالفم.

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - به عقیده بنده بهترین مواد این ماده است زیرا مجبور میکنند وزارت خانه ها را که بودجه های تفصیلی خودشانرا به مجلس بفرستند و معلوم بشود از روی چه قاعده و ترتیب به اشخاص حقوق داده میشود.

و بنده صلاح نمیدانم تا بودجه های جزء بمجلس نیامده است اجازه پرداخت داده شود.

و همینطور که در این ماده ذکر شده است خیلی خوب است.

رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

شیخ الاسلام اصفهانی - اجازه بنده قبل از ایشان است.

رئیس - ایشان در ۲ ثور اجازه خواستند اند و شما در ۵ ثور

اقبال السلطان - چنانچه در جلسه گذشته آقای آقا سیدیم مقوب اظهار داشتند نظر مجلس نسبت بوزارت خانه ها باید به طور تساوی باشد زیرا خدمات مملکت و ملت به هفت قسمت منقسم است که هر کدام از وزارت خانه ها یک قسمت آنرا انجام میدهند

از این جهت اگر تسهیلاتی نسبت به یکی دو وزارت خانه بشود نسبت به سایر وزارت خانه ها باید بشود.

در ماده ۳ که دولت پیشنهاد کرده اینطور است که وقتی وزارت خانه ها بودجه های تفصیلی خود را به مجلس تقدیم نمودند میتوانند یک دوازدهم از بودجه اعتباری را بمصرف برسانند.

این پیشنهاد به عقیده بنده خیلی اساسی و دارای فلسفه و منطق است بهجت اینکه وظیفه وزارت خانه ها همینطور است که بودجه تفصیلی خود را بمجلس بفرستند حالا اگر تصویب آن در مجلس طول بکشد آنها تقصیر ندارند و باید حقوق آن ها پرداخته شود.

اشخاصی هستند در وزارت خانه ها که باید ماه حقوق آنها برسد بلکه اشخاصی هم هستند که باید روز بروز حقوق آن ها پرداخته شود تا بتوانند اعاشه نمایند و اگر چند روز بآنها حقوق نرسد نمیتوانند زندگی کنند و خدماتی که به آنها رجوع شده انجام دهند.

ماده ۳ پیشنهادی کمیسیون اینطور است بعد از آنکه بودجه تفصیلی را به مجلس تقدیم کردند آن وقت اجازه ثانوی صادر میشود.

بنده عقیده ام این است که اگر بهمان تقدیم بودجه تفصیلی به مجلس قناعت شود بهتر است.

زیرا با این کمی وقت مجلس و کار های زیاد اگر بنا شود یکمرتبه دیگر از طرف دولت پیشنهاد شود یکی دو جلسه وقت مجلس صرف مذاکره در آن پیشنهاد شده و اجازه خواهند داد.

اگر مقصود کمیسیون و مجلس این است که بودجه های تفصیلی به مجلس برسد همینقدر کافی است که نوشته شود تا بودجه های تفصیلی را بمجلس بفرستند حق ندارند از اعتبار های مصوبه خرج کنند و برای فرستادن بودجه های تفصیلی آنها همین قید کافی است و بقارای که بنده اصلاح حاصل کرده ام یکی دو وزارت خانه بودجه تفصیلی خود را بوزارت مالیه فرستاده اند و عنقریب به مجلس تقدیم خواهند داشت. بهر جهت بهتر این است همانطور که دولت پیشنهاد کرده است

قید شود پس از تقدیم بودجه های تفصیلی بمجلس حق خواهند داشت که یک دوازدهم از اعتبار مصوبه را خرج کنند و اگر یک اختلاف نظری هم راجع به بودجه تفصیلی در کمیسیون بودجه حاصل شود ضرری نخواهد داشت فرضاً در برج حمل قدری زیادتس خرج کرده باشند ممکن است در برجهای بعد از آن کسر کنند.

یکی هم راجع به مستمیری ها و شهریه ها است که آقای معتمد السلطنه هم اشاره فرمودند عقیده بنده این است که تهیه

صورت جزء اشکال دارد صورت شهری و مستمری ها را در سال گذشته بمجلس تقدیم داشتند و آقایان هم مسبوق میباشد و حکم عمومی هم نسبت بآنها شد که شهریه هارا تومانی ۴ قران کسر کنند و بقیه را بپردازند و مستمری ها را هم که رأی داده شد مثل سال قبل بپردازند يك قسمتش را هم تومانی دوریال بپردازند.

حالا ببقیده بنده اینستکه آقایان برای امسال هم تصویب بفرمایند که مستمریها مثل سال قبل پرداخته شود

مخبر - نسبت باین ماده سوم این تبیض که شده است از این نقطه نظر نیست که تفاوتی بین وزارت خانها گذارده شده باشد و این تبیضی که بعضی از آقایان در ماده میفرمایند بهیچ وجه تطبیق با مقصود کمیسیون نمیکند.

البته آقایان ملاحظه فرموده اند انلامی که در ضمن ماده اول نوشته شده است به طبایع مختلف میباشد. بعضی از آنها مخارج اعتباری هستند. بعضی دیگر اصلا بودجه تفصیلی را بمجلس نمیفرستند بعضی دیگر محتاج بودجه جزو میباشد والیته صورت صحیح بودجه نویسی این بود که از اول صورت بودجه های تفصیلی معلوم شده و در مجلس در روی آن مذاکره شود ولی چون بودجه های تفصیلی حاضر نبود این فقرات استثناء شد و مقرر شد که بودجه تفصیلی آنها بمجلس بیاید و در تالی مجلس اجازه بدهد تا آنها بتوانند يك دوازدهم اعتبار را خرج کنند و اینهم برای اینست که بودجه ها بر طبق قانون استخدام و مطابق يك تشکیلات صحیحی باشد. باین ملاحظه اگر مطابق پیشنهاد آقای اقبال- السلطان که حالا فرمودند ذکر میگردیم بمجرد فرستادن بودجه ها بمجلس دولت حق داشته باشد يك دوازدهم اعتبار مصوبه را در ماه خرج کند آنوقت اگر بودجه ها بفرستند و مخالف با قانون استخدام باشد مجبوریم يك رأی جدیدی برای نقض رأی امشب مان بدهیم که چیزی خرج نکنند تا بودجه هاشانرا برده و اصلاح کرده مجدداً تقدیم مجلس نمایند.

باین جهت ما در کمیسیون بودجه با موافقت و تصدیق رئیس مایله که خود او حاضر بود و این تصمیم با موافقت او گرفته شد گفتیم بودجه های تفصیلی را بفرستند که اگر مطابق قانون استخدام بودجه مجلس رأی بدهد تا يك دوازدهم اعتبار مصوبه را در ماه خرج کنند و ممکن است پس از آنکه بودجه های تفصیلی بمجلس آمد کمیسیون بودجه يك نظر اجمالی در آن بکند اگر مطابق قانون استخدام بود که بمجلس آمده مصوبه را وزارتخانه ها خرج خواهند نمود و اگر مطابق با قانون استخدام نبود دیگر محتاج به نقض رأی که در مجلس داده شده

است نخواهیم شد بودجه ها را پس خواهیم فرستاد که اصلاح نموده مجدداً تقدیم مجلس دارند و مخصوصاً در جلسه آخری کمیسیون بودجه که آقای رئیس الوزراء و وزیر مایله و رئیس مایله هم حضور داشتند کمیسیون این ترتیب را تصویب کرد و بنده هم تصدیق میکنم که این ترتیب بهترین ترتیب و رویه ها است زیرا تمام وزارت خانه ها را مقید میکند که سعی کنند بودجه کمیسیون مطابق قانون استخدام و اگر بنا باشد امشب رأی بدهیم که بعد از فرستادن بودجه های تفصیلی بمجلس دولت مجاز باشد يك دوازدهم اعتبار را خرج کند و بعد که بودجه میفرستند مطابق قانون استخدام نباشد این خطر هست که مجدداً مجبور شویم رأی امشبمان را نقض کنیم و در این صورت اثر آن کمتر میشود.

اما آن قلمها اینستکه استثناء شده است چنانچه عرض کردم آنها يك مخارج اعتباری میباشد. مثلاً ۱۰۰ هزار تومان اعانه ارومیه بودجه تفصیلی ندارد که بتصویب مجلس برسد یا بودجه دربار سلطنتی يك بودجه نیست که صورت جزئیش بمجلس آمده و قلم بقم تصویب شود.

فقط استثنائی را که آقایان شاید درش حرف داشته باشند یکی بودجه وزارت جنگ است که پریش درش رأی داده شد و یکی هم بودجه وزارت مایله است

راجع بوزارت مایله موقعیکه در ماه دوم مذاکره بود و علل آن ذکر شد راجع بوزارت جنگ هم چون قانون استخدام لشگری غیر از قانون استخدام کشوری است و ترتیب بودجه آنها هم مطابق تشکیلاتی است که در سال گذشته بمجلس فرستادند و ما نباید انتظار داشته باشیم که بودجه تفصیلی وزارت جنگ بمجلس آمده بدر رأی بدهیم.

اگر ما نخواهیم قوانین اجرا شوند بهترین موقعیکه میتوانیم مجری قانون را با احترام و اجرای قانون مجبور کنیم موقع تصویب بودجه است اینجا است که ما نباید سعی کنیم قانونیکه تصویب کرده ایم بموقع اجرا گذارند يك قسمت از مذاکراتی که آقای اقبال السلطان فرمودند راجع بمستمری ها و شهریه ها بود بنده هم تصدیق میکنم نباید يك عده زیادی را برای آمدن صورت جزء شهریه ها معطل کرد زیرا صورت همان صورت پارسل است و ممکن است قسمت ۱۸ عجالتاً بماند تا تکلیف سایر قسمتها معلوم شده بعد تکلیف آن معلوم شود و بطوریکه بنده ازرقای کمیسیون هم استفاده کردم آنها هم مخالف نیستند بهر جهت ممکن است تکلیف قسمت ۱۸ را میگذاریم ببعد و تقاضا میکنم سایر قسمتها را همانطور که در ماده ۳ نوشته شده آقایان هم تصویب فرمایند

رئیس - آقای شیخ الاسلام اصفهانی (اجازه)

شیخ الاسلام - بنده ابتدا لازم میدانم تذکر بدهم مخالفتی که بنده در ماده دوم کردم و در ماده ۳ هم میکنم مربوط بمخالفتم بنده با مستخدمین امریکائی نیست بنده مدتی قبل با استخدام امریکائی مخالف بودم تا اینکه آقایان استخدام شده و وارد طهران شدند و آن روزیکه آنها وارد شدند و بنده دیدم سالی يك کروارز پول این ملت خرج آنها میشود بنده از هر موافقتی با آنها موافقتم و عقیده دارم که باید با آنها کمک کرد ولی مخالفتم بنده با این ماده راجع بموافقتم کمک ما با مستخدمین امریکائی این است که فشار آنها را کم کنیم نه اینکه سه میلیون پول را باختیار آنها واگذار کنیم و یکسال هم بآنها مهلت دهیم و آنها را گرفتار فشار هوچی و واسطهچی و بیکاره ها کنیم و از آنطرف هم یکسال بفعال مایشائی آقایان مأمورین بلژیکی کمک ادامه دهیم و یکسال دیگر هم تیرسیم این ۴۰ هزار تومان جرایمیکه در سال بصندوق جرائم کمک داخل میشود کجا میروند

فرمودند این يك امتیازی نیست که ما بسه مأمورین وزارت مایله داده ایم بنده مقصود ایشانرا نفهمیدم اگر مقصود ایشان است که دولت و کمیسیون بودجه نیت نکرده است که باین مأمورین امریکائی در ضمن ماده سوم يك امتیازی بدهند بنده هم قبول دارم البته نه کمیسیون بودجه و نه دولت نیت نکرده اند که ما استثناء میکنیم مأمورین مایله از ماده سوم قریباً الله ولی يك امتیاز طبیعی در ضمن برای آنها فراهم میشود و همینکه امشب این بودجه از مجلس گذشت فوراً وزارت مایله میتواند حقوق تمام شعبات مرکز و ایالات و ولایات خود را بپردازد و هیچ وزارتخانه دیگر سوای وزارت جنگ این امتیاز را ندارد و ما هم که نمیدانیم تا کی اینصورت جزه بودجهها بمجلس بیاید و تا يك برج دیگر هم همین قسم آنوقت در نتیجه مثلاً یکوقت مأمورین رست و تلگراف (از قراری که رفا اظهار میکنند) که مستخدم فنی هستند سه برج میگذرد و يك دینار نگرفته اند و مأمورین مایله در همه جا حقوق خودشان را گرفته اند يك امتیاز قهری میشود يك ملاحظاتی آقای مخبر فرمودند که تشکیلات مایله تکمیل شده اند و البته این مستخدمین امریکائی را دعوت کردیم که تشکیلات مایله را تکمیل کنند و این مطلب صحیح است که انکار نمیشود کرد ولی ببقیده بنده اینکار یکسال مدت لازم ندارد سه ماه که بآنها مهلت دادند میتوانند تشکیلات خود را منظم کنند و يك پیشنهاد هم تهیه کرده ام راجع باین مطلب که تقدیم میکنم

مطلب دیگر که در این ماده ۳ نوشته شده است این است که موکول به تقدیم بودجه های تفصیلی آن بمجلس و صدور اجازه قانونی در سال گذشته هر وقت از آقایان کمیسیون بودجه از طرف مجلس مطالبه بودجه ها شد گفتند وزارتخانه ها پس گرفتند بنده می بینم اینجا نوشته هر وزارتخانه صورت تفصیلی بودجه خودش را بمجلس داد آنوقت مختار است يك دوازدهم بودجه اعتباری را در ماه خرج کند این است که از آقای مخبر سؤال میکنم اگر يك وزارتخانه يك بودجه بمجلس داد و بعد هم اعتباری را در ماه خرج کند این عمل از جانب دولت ولى او مجدداً آمد بودجه را پس گرفت و برود در مرتبه ثانی تکلیف این وزارتخانه داشته است اعتبار خود را خرج کند یا خیر تعطیل میشود تا مجدداً از طرف مجلس اجازه صادر شود این است که بنده باین دو جهت مخالفم و دو پیشنهادم تقدیم مقام ریاست میکنم این است نظریات بنده

معاون وزارت مایله - جرائم کمک را که آقای شیخ الاسلام فرمودند بلی تا چندی قبل اداره کمک اخذ میشده نظامنامه کمک کی آنچه جرائم اخذ میشده است به تقسیماتی که نظامنامه اجازه داده بوده است بین اعضا و کسانیکه کشف قاچاق میکنند تقسیم میشده است و يك مبلغی هم به صندوق مرکز داده می شده است ولیکن از آخر سال گذشته از وزارت مایله امر شده به کمک که جرائم کمک کی باید در صندوق بماند و بعدها بمصرف برسد اما نسبت باینکه در فقره ششم از ماده اول بعنوان استثناء مایله می تواند بودجه خودش را مصرف کند بنده تصور میکنم در جلسات گذشته باندازه کفایت در این باب مذاکره شده است ولی ممکن است برای اینکه يك قدری بیشتر تشریح شده باشد عرض می- کنم که وزارت مایله مجبور است يك مقدار مخارجی را از ابتدای سال بکند تا اینکه در مقابل يك برداشت هائی برای صندوق بکند وزارت مایله يك مقدار مخارج خاصه دارد و يك مقدار مسائل بهره برداری دارد و نیز يك مقدار مصارف دیگر دارند اگر این مصارف را نکنند در مقابل برداشت ندارد علاوه براینه منافعی وارد صندوق نمیشود و در ضررهائی هم شاید بصندوق وارد می شود صرف نظر از این مسائل مأمورین از ابتدای سال مثل انتهای سال سیارند و باید رسیدگی بانظاماتی بکنند که آن انتظامات بهره اندازه تغییر کند بهمان نسبت عوامد مملکت نکت پیدا خواهد کرد اتفاقاً امروز در حضور یکی از نمایندگان محترم بودم گفتی که چند روز است معین شده است برود در یکی از ولایات و سر کشی به میزبانی هائی که در همین مجلس شورای ملی سؤال شده تعقیب کند که تکلیف مردم را معین کند و رفق ضرر و زحمت از رعایا بکند و برای اینکار لازم شده است

مقتس فرستاده شود ولی مفتش معطل است که چون بودجه نگذشته است نمیتواند مصرف کند چندین اوراق در وزارت مایله برای مصارف ضروری معطل است برای اینکه بموجب قانون نمیتوانیم برداشت کنیم تا بودجه نگذرد و این يك نمونه است که عرض کردم هر چه زمان بگذرد از این قبیل مخارج پیش میآید و هر چه تأمل کنیم در این قبیل مخارج تقاعداً بصندوق دولت ضرر وارد خواهد شد

بنابر این بنده گمان میکنم رفع هر گونه اشکالاتی نسبت باین جمله بخصوص شده باشد سابقاً هم باندازه کفایت مذاکره شد و وزارت مایله هم باجماع همچو پرداختی نشده است و منتظر این است که بودجه از مجلس بگذرد مطابق قانون پرداخت بودجه از وزارت مایله بشود

(بعضی گفتند مذاکرات کافی است - بعضی دیگر کافی نیست) معتمد السلطنه رأی گرفته شود

رئیس - آقایانیکه کافی میدانند قیام فرمایند

رئیس - معلوم میشود کافی است پیش- نهاداتی که شده قرائت میشود

مخبر - بنده قبلاً توضیحی دارم در این ماده اول آن قسمت فقره هجده را از این ماده بنده خارج میکنم برای اینکه در کمیسیون مجدداً سطح نظر واقع شویک ماده خاصی برای آن نوشته شود و فعلاً این ماده واحد را خارج میکنم

ثانیاً این ترتیبی که در این ماده سه نوشته شده است بنده را دچار يك مخطوری میکند بملاحظه يك اقدامی که در جلسه قبل شد و در آنجا شاید بنده يك غفلتی کردم در موقعی که ماده اول میگذاشت از نقطه نظر اینست که چون این بودجه مملکتی است و عمومیت وارد مذاکره شد که قسمت سوم راجع بوزارت جنگ است و قبلاً تصویب شده است

در آن موقع بنده غفلت کردم که تقاضا کنیم که جز و جمع نیاید همینقدر برای اینکه جزء بودجه مملکت باشد نوشته شود ولی چون قبلاً تصویب شده است و در جمع ماده اول نیامده است ممکن است در قسمت های سوم تولید اشکال کند باین ملاحظه بنده تقاضا میکنم باین ترتیبی که عرض کردم این قسمت ماده اول را اصلاح فرمایند یا اینکه در هر يك قسمت از این ماده بنده يك پیشنهاد میکنم ترتیب پرداخت راجع بوزارت جنگ معلوم باشد چنانکه در همین ماده سه مجبوریم پیشنهادی عرض کنم در مواد بعد هم بمصوبه منظور اگر رعایت شود این اشکال نخواهد ماند این را از مقام ریاست استفسار میکنم آیا ممکن است یا خیر

رئیس - در ماده اول که رأی داده

شده است و گذشته است حال در ماده ۳ هم نمی بینم محلی باشد که ما استثناء قرار بدهیم مخبر - ملاحظه بفرمائید اینجا ماده ۳ تا ترتیب پرداخت يك دوازدهم ماهیانه را معین کرده است با استثنای يك عده از وزارت خانه ها آن که علیحده گذشته است و ترتیب پرداخت حقوق وزارت جنگ علیحده بموجب قانون معین شده است و مورد عمل آمده يك قسمتش هم پرداخته شده است

حالا اگر بخواهیم آن را از ماده اول خارج کنیم تفاوتی در رأی نمی کند فقط در جمع آن فرق میکند حالا پیشنهاد را هم تقدیم میکنم ملاحظه بفرمایند

رئیس - سایر پیشنهادها قرائت می شود تا آن یکی برسد

پیشنهاد آقای معتمد السلطنه بمضمون ذیل قرائت شد

مقام منبع ریاست محترم مجلس شورای ملی - نظر باینکه صورت جزء شهریه ها در اواخر سنه ماضیه بطبع و توزیع و نزد آقایان نمایندگان محترم موجود است و قانونی هم برای پرداخت آن در سنه ماضیه ابث ثیل تصویب شده و مستمریاتی هم که در وزارت مایله اجازه پرداخت آن را داشته مستمریات قانونی است و نسبت به پرداخت آن نیز مقرراتی در سنه ماضیه در مجلس شورای ملی تصویب گردیده است

نظر باینکه تصویب ماده سوم خبر کمیسیون بودجه که پرداخت مستمریات و شهریه های هده السنه تنگ و ژیل را موقوفه به تقدیم صورتهای تفصیلی آن و اجازه ثانوی از مجلس نموده است زحمت فوق العاده برای صاحبان مستمریات و شهریه بگیرها ایجاد خواهد کرد که شاید تا آخر سال آنها را دچار بلا تکلیفی نماید و نظر باین که با وقت کمی که از دوره تقنینه چهارم باقی است تهیه صورت چهل هزار قلم مستمریات و رسیدگی آن در کمیسیون بودجه و مجلس شورای ملی بمقیده بنده یکی از مرام های غیر عملی خواهد بود و برای اینکه وزارت مایله در حدود مقررات قانونی مصوبه در ابث ثیل مجاز باشد مستمریات قانونی و شهریه را در هده السنه تنگ و ژیل پیدا نشود در آن صورت کتب هیئت وزراء باشد و این را بنده صحیح نمیدانم

معاون مایله - این که گفته شد تا يك دوازدهم یعنی يك دوازدهم جدا کتر است و این لفظ (تا يك دوازدهم دلیل بر همین است)

رئیس آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - در این مسئله مخارج غیر مترقبه البته باید خاطر آقایان باشد بار سال وقتی که میخواستند چهل هزار تومان از مجلس بگذرانند سؤال کردم که این چهل هزار تومان را که میخواهند خرج کنند بعد از آنکه خرج کردند باید به

رئیس - آقای معتمد السلطنه توضیحاتی است دارند

که عرض کردم آقای مخبر هم ممکن است پیشنهاد بنده را بپذیرد دیگر بنده فعلاً توضیحی ندارم

مخبر - بنده خودم تقاضا کردم فقره هجده از ماده سوم فعلاً خارج شود برای دوماً خاطر کمیسیون تهیه شود البته نظر آقای معتمد السلطنه در آن تأمل میشود

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قیام نمودند)

رئیس قابل توجه نشد

سایر پیشنهادها فرستاده می شود بکمیسیون

مخبر - این پیشنهاد شخص است در صورتیکه این ماده سوم است و رأی گرفته نمیشود ممکن است آن پیشنهاد بنده را هم بخوانند

رئیس - چون مراجعه شد بکمیسیون این یکی هم میماند ماده چهارم را می خوانند

(ماده چهارم بشرح ذیل خوانده شد)

ماده چهارم - اعتبار مخارج غیر مترقبه مملکتی که در بودجه منظور شده است باید در هر برج تا يك دوازدهم آن بتصویب کتبی هیئت وزراء پرداخته شود وزارت مایله مکلف است که صورت جزء آنرا تاده روز از آخر هر برج بمجلس تقدیم نماید و این وجه نباید بهیچ وجه بمصرف حقوق اداری و وظیفه و شهریه و اضافه حقوق و امتثال آن برسد

رئیس - آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده با این ماده مخالفم بجهت اینکه مثل این است که حتمی است تمام يك دوازدهم آن را خرج کند و حال آنکه در بعضی از برجها میشود که هیچ مخارج ضروری برای دولت پیدا نشود در آن صورت اینکه نوشته شود تا يك دوازدهم مخارج بکنند بنده مخالفم يك پیشنهاد هم تقدیم کرده ام که بنویسد تا يك دوازدهم حق دارند خرج کنند این صورت کتبی هیئت وزراء باشد و این را بنده صحیح نمیدانم

معاون مایله - این که گفته شد تا يك دوازدهم یعنی يك دوازدهم جدا کتر است و این لفظ (تا يك دوازدهم دلیل بر همین است)

رئیس آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - در این مسئله مخارج غیر مترقبه البته باید خاطر آقایان باشد بار سال وقتی که میخواستند چهل هزار تومان از مجلس بگذرانند سؤال کردم که این چهل هزار تومان را که میخواهند خرج کنند بعد از آنکه خرج کردند باید به

تصویب مجلس برسد یا بنظر و کلام برسد بعد که توضیح دادند معلوم شد که باید بتصویب مجلس برسد

بنده می بینم تا حالا هر چه مخارجی که در این مدت شده ابتدا بتصویب نرسیده است و يك خرج هائی که اگر بنده وزیر بود ابتدا این قبیل مخارج را بمملکت تحویل نمیکردم و يك خرج هائی که ابتدا برای ما فائده نداشت بنده طوری که فهمیدم و آقایان هم ملاحظه فرموده اند در اینجا هم اینطور نوشته است که باید بمجلس بیاید با نشان میدهند باینکه اگر مجلس تصویب نکرد مسؤول او کیست و کی مسؤول آن خرجی است که بتصویب مجلس نرسیده است

اولا باید این مخارج غیر مترقبه به تصویب مجلس برسد والا وزیر مسؤول آن خرج هائی که شده خواهد بود

مسئله دیگر این است که خواستم از اعضا کمیسیون سؤال کنم قانونی که نوشته میشود باید صریح واقع باشد اینجا نوشته میشود باید صریح واقع باشد اینجا نوشته است بهیچوجه نباید بمصرف حقوق اداری و وظیفه و شهریه و امتثال آن برسد

امثال آن چه چیز است اگر قانون مینویسد باید يك لفظی بنویسد که قابل توضیح و تفسیر نباشد که وزیر آنرا مستمسک خود کند خوب است آنرا توضیح بدهند

رئیس - آقای آصف الممالک (اجازه)

آصف الممالک - بنده میخواستم توضیحی را که آقای معاون در جواب آقای حاج میرزا عبدالوهاب عرض کنم که مقید نیست تا يك دوازدهم را خرج کند تا يك دوازدهم میتواند خرج کند

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - اگر يك اعتراض صحیحی شد نباید مدافعه کنید اعتراض آقای حاج میرزا عبدالوهاب وارد است اینجا التزام است میگوید باید تا يك دوازدهم و این امر است و ببقیده بنده این لفظ (باید زیاد است و باید اینطور نوشته شود در هر برج تا يك دوازدهم آن بتصویب کتبی هیئت وزراء مصرف شود البته بتصویب کتبی هیئت وزراء داده میشود يك قسمت دیگر هم بنظر بنده میرسد که در این ماده گفتند است و مطلب را نمی فهماند مگر بارمل و اسطرلاب و آن این است که میگویند وزارت مایله تکلیف است که صورت جزء آنرا تا ده روز از آخر هر برج مانده صورت مخارج برج قبل را بدهد (ظاهر آن مقصود این است) اما این عبارت این مقصود را نمی رساند بهتر این است که طور دیگر معین شود یعنی نوشته شود: تا بیستم برج آتی صورت بپردازد یا اینکه طور دیگر تا بیستم برج آتی صورت

بوده اعتباری که بدولت داده میشود هیچ ربطی بخدمت یا تسلیم اموال ندارد قانون باید طوری وضع شود که يك ماده آن با ماده دیگر تناقضی نداشته باشد بنابراین بنده این پیشنهاد را کردم و اگر آقایان موافقت بفرمایند هم نظر آقایان تأمین می شود و هم نظر آقای مخبر و معاون

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای تدین قرائت میشود:

(بشرح آتی خوانده شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت شوکته پیشنهاد میکنم که ماده ۸ بجای ماده ۷ برقرار شود

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - چون بنده نمیتوانم پیشنهاد حذف کنم از این جهت پیشنهاد کردم ماده ۸ این ماده بجای ماده ۷ برقرار شده و ضمناً ماده حذف میشود و بنده بکلی با این ماده مخالفم زیرا مینویسد: پرداخت وجوه برای انجام خدمات یا تسلیم اموال بعمل خواهد آمد در ذیل ماده سوم این ماده را نیز متعرض شده و میگوید بوده تفصیلی را باید بمجلس آورد و بودجه تفصیلی که در این ماده قید شده است باید متضمن کلیه مخارج و حقوق هنده السنه هر وزارت خانه و مطابق با قانون استخدام باشد. بودجه هر وزارتخانه که معلوم است از چه قبیل است و این توضیح واضحات است مثل اینکه میگویند چراغ را روشن کنید و نفت هم بریزند و قتیله هم داشته باشد این طبیعی است که آنوقت مبسوزد. مگر اینکه در این مسئله آقایان مقصود دیگری داشته باشند که آنرا بنده نفهمیدم و توضیحاتی هم که آقایان دادند کافی نبود چون راهی برای آن نداشتم اینطور پیشنهاد کردم

رئیس - این پیشنهاد مورد ندارد

تدین - مقصود همین بود که عرض کردم

رئیس - وقتی که رای باثبات میگوید تکلیف آراء منفی هم ضمناً معلوم میشود و اشخاصی که معتقد به حذف هستند رای نخواهند داد

مخبر - چون در ضمن این ماده به عقیده بنده يك منافعی منظور است و شاید بماند که آقایان و توضیحات بیشتری در خارج رفع مشکلات شود باین جهت بنده خود تقاضای ارجاع آنرا بکمیسیون میکنم برای اینکه در آنجا آقایان راقانع کنیم و اگر اصلاح عبارتی هم لازم داشته تصحیح کنیم که هم مقصود آقایان بعمل آمده باشد و هم منظور دولت از این برود این است که ارجاع این ماده را بکمیسیون تقاضا میکنم

رئیس - ماده ۸

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۸ هیچیک از وزارتخانه ها مجاز نخواهند بود که از عایدات خود مستقیماً صرف مخارج خود نمایند

رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - البته مطابق قانونی که سابقاً از مجلس گذشته است باید تمام وزارت خانه ها عوائد خودشان را بوزارت مالیه بدهند و مخارج خودشان را هم از آنجا دریافت دارند ولی وزارت مالیه عوائد خود را باید بکجا داد و مخارج را از کجا دریافت کند؟ و حال آنکه در این ماده نوشته شده وزارت خانه های نمی توانند عایدات خود را مستقیماً صرف مخارج خود نمایند

آقایان اگر تصور کرده اند به اداره خزانه داری داده میشود وزارت مالیه که مافوق خزانه داری است در اینصورت چه طور از او اجازه خرج میخواهد بنده معتقدم که این ماده باید بطوری نوشته شود که وزارت مالیه مستثنی باشد

معاون وزارت مالیه - وزارت مالیه از خودش عایدات بخصوصی ندارد عایدات وزارت مالیه همان عایدات دولت است مثلهی وزارت مالیه نظر به ماموریتی که دارد و عایدات خود را جمع آوری میکند بدیهی است آنچه وزارت مالیه خرج میکند سهمی از عایدات دولت است

رئیس - آقای شیخ الاسلام اصفهانی (اجازه)

شیخ الاسلام اصفهانی - بنده در این ماده لفظ مستقیماً را باو میدانم کلیتاً تمام وزارت خانه ها باید عوائد خود را تسلیم وزارت مالیه نمایند دیگر مستقیماً معنی ندارد و يك پیشنهادی هم تقدیم کرده ام

رئیس - آقای آقا میرزا علی (اجازه)

آقا میرزا علی - معنای کلمه مستقیم این است که هیچیک از وزارت خانه ها بدون اجازه وزارت مالیه مجاز نیستند عوائد خود را مستقیماً صرف مخارج غیر مثلاً وزارت پست و تلگراف حق ندارد عایدات خود را صرف مخارج وزارت فواید عامه هم نمیشود

تواند بکند مقصود این است که هیچ وزارتخانه ای بدون مرکزیت دادن عوائد خود بوزارت مالیه حق ندارد عایدات خود را صرف مخارج خود بیاغیر نماید

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقاییکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (ممدودی برخاستند)

رئیس - نابل توجه نشد رأی میگیریم بماده ۸ آقایان قیام میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده نهم (بشرح ذیل خوانده شد)

از ماده هشت حذف شود. شیخ الاسلام اصفهانی

رئیس - توضیحی دارید؟

شیخ الاسلام - توضیح همان بود که عرض کردم

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای شیخ الاسلام آقاییکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای اقبال السلطان قرائت میشود

(بشرح آتی خوانده شد)

ماده هشتم - در وزارت خانه ها باید عایدات خود را تجویب وزارت مالیه و مخارج خود را مطابق بودجه مصوبه دریافت دارند (اقبال السلطان)

رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بنده توضیحی را عرض کردم

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقایان قیام میکنند قیام فرمایند

(کسی قیام نکرد)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود

(باین نهج قرائت شد)

مقام محترم ریاست بنده پیشنهاد می کنم که عوض کلمه مخارج خود. هیچ مخارجی نوشته شود

(یعقوب الموسوی)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - اینکه در این ماده نوشته شده از عایدات خود مستقیماً صرف مخارج خود نمایند بنده پیشنهاد کرده ام حق ندارد صرف هیچ مخارجی بکند اعم از اینکه مخارج خودشان باشد یا مخارج غیر مثلاً وزارت پست و تلگراف حق ندارد عایدات خود را صرف مخارج وزارت فواید عامه هم نمیشود

تواند بکند مقصود این است که هیچ وزارتخانه ای بدون مرکزیت دادن عوائد خود بوزارت مالیه حق ندارد عایدات خود را صرف مخارج خود بیاغیر نماید

رئیس - رأی میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقاییکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (ممدودی برخاستند)

رئیس - نابل توجه نشد رأی میگیریم بماده ۸ آقایان قیام میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده نهم (بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۹ - اعتباراتی که برای حقوق یا مخارج بالاخص تصویب میشود بمصرف بنگه بیکر نخواهد رسید

رئیس - مخالفی نیست (اظهاری نشد)

رئیس - رأی میگیریم بماده ۹ آقایان قیام میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد کمیسیون بودجه فردا تشکیل میشود

سلیمان میرزا - فردا چون کمیسیون فقط تشکیل میشود لذا کمیسیون بودجه روز سه شنبه تشکیل خواهد شد

رئیس - بقیه شور در بودجه مملکتی می ماند برای شب چهارشنبه

آقای حاج میرزا مرتضی تقاضای پنجاه روز مرخص کرده اند و کمیسیون هم از دهم نورتا پنجاه روز با ایشان مرخصی داده حالا باید رأی گرفته شود

آقای نصرت الدوله

نصرت الدوله - عقیده بنده این است که مجلس نباید اجازه مرخصی بدهد برای اینکه در این آخر دوره اینطور که آقایان تقاضای مرخصی مینمایند عنقریب قبل از انقضای دوره مجلس از اکثریت خواهد افتاد

و عقیده بنده این رویه مستحسن نیست بلکه بد است برای این که آخر دوره است و چیزی از عمر مجلس باقی نمانده و ما باید جدیت داشته باشیم که مجلس در مدت قانونی خود بواسطه کمی اعضاء يك روز هم تعطیل نشود ولی اگر این رویه ادامه پیدا کند همه کس در این موقع محتاج مرخصی است می ترسم مسئله مسری شده همه آقایان متدرجا تقاضای مرخصی و در نتیجه مجلس از اکثریت می افتد این است که بنده با این پیشنهاد جدا مخالفم

آقا سید یعقوب - بنده خیلی میل داشتم که آقای نصرت الدوله يك نظر رافت داشته باشند در زمان کابینه سیه دار آقای حاج میرزا مرتضی تلگراف شد به تهران آمدند و الا آن متجاوز از ۴ سال است که در طهران آند و در این مدت افتتاح مجلس هم هیچوقت قیامت نداشته اند بنابراین يك و کبلی که ۴ سال آواره شده و در این مدت در کمیسیونها و مجلس علنی همه وقت حاضر بوده چه دلیل بدیگران اجازه بدهند ولی بيك و کبلی که این طور سابق خدمت دارد و می خواهد مرخصی بگیرد و میگوید مرخصی نمیدهیم برای این که بیم این میرود مجلس از اکثریت می افتد

شما چرا نفع دیگری را بضرر دیگری نمی خواهید؟

آقا عدالت را ملاحظه کنید عده نمایندگان حاضر ۸۸ نفرند و کمیسیون همه اینها را در نظر دارد و هیچوقت نمیتواند برخلاف عدالت بعضی اجازه بدهد و بعضی ندهد و نمیشود تکفیر بعضی و نومن بعضی باشد و چون از نقطه نظر عدالت کمیسیون ایشان را مستحق مرخصی دانسته باین جهت مرخصی ایشان را تصویب کرده و هر وقت عده اجازه خواهان او کلاه بقدری شد که کمیسیون دید اگر اجازه هارا تصویب کند مجلس از اکثریت خواهد افتاد و سلماً از مجلس کسب تکلیف می کند هر چه مجلس امر کرد اطاعت خواهد کرد اما مادام که ۸۸ نفر از کلاه در مجلس حاضرند نمی شود اجازه نداد این است که تقاضا دارم آقایان عدالت را در نظر بیاورند و یکی که ۴ سال است در تهران است اجازه مرخصی بدهند

رئیس - رأی میگیریم با اجازه حاج میرزا مرتضی برای مدت ۵۰ روز از دهم نورتا آقایان قیام میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

آقا سید فاضل - لوائح بین النهرین مدتی است حاضر شده و ایرتش هم بمقام ریاست تقدیم شده تقاضا میکنم آقایان موافقت بفرمایند که ایرت کمیسیون خوانده شود

رئیس - آقای سهام السلطان (اجازه)

سهام السلطان - چون لایحه ممیزی مدتی بود نظر بشودن کمیسیون تعطیل شده بود و در مجلس مطرح نمیشد حالا ۳۰ روز است کمیسیون معین و مخبر آنهم معین شده است خوب است جزو دستور فردا شب معین شود

رئیس - در این باب کسی مخالف نیست؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

رئیس - بفرمایند

آقا سید یعقوب - بودجه مجلس حاضر است تقاضا میکنم جزو دستور فردا شب مقرر شود که این یکماده بگذرد

رئیس - بودجه مجلس حاضر است و بنده خواستم تقاضا کنم از دستور فردا شب برداشته شود

آقای داود

(اجازه)

داود - در بودجه سال گذشته معارف چند قلم فراموش شده بود از قبیل حقوق معلمین. زمین استیک و من نمیدانم کمیسیون بودجه سابق در چه حال است تشکیل می شود یا نه؟

در هر صورت خواستم از مقام ریاست تقاضا کنم که این امر شود بکمیسیون بودجه که اگر باید تشکیل شده تشکیل شود

تکلیف این مملکت که ۸ ماه زحمت کشیده و حقوق نگرفته اند معین شود

رئیس - بکمیسیون بودجه قدیم تذکره داده می شود

آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - بنده نمیدانم قانون ممیزی چه ضرر دارد که هر وقت مذاکره آن بیان می آید آقایان از قانون دیگری که برای مملکت چندان مفید نیست مذاکره میکنند قانون ممیزی يك قانونی است که برای همه افراد مردم لازم است لذا تقاضا می کنم جزو دستور فردا شب گذاشته شود

رئیس - آقای اسان الملك (اجازه)

اسان الملك - عرض ندارم

آقا میرزا محمد صادق طباطبائی - بنده خواستم راجع بلایحه ممیزی عرض کنم نظر باینکه انتخاب کمیسیون تجدید شده با عقیده بنده خوب است يك مذاکره بکنیم و اگر مجلس موافقت داشته باشد قانون ممیزی را برای دستور شب سه شنبه بگذارند

رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه)

اقبال السلطان - بيكی دو فقره لایحه در کمیسیون بودجه است بيكی راجع بمقرری شاهزاده یمن الدوله بيكی راجع به ازدیاد نرخ پستی است که چندان وقت لازم ندارد يك شود هم در آن شده است. اگر آقایان موافق باشند خوب است جزء دستور فردا شب قرار داده شود

رئیس - دستور از قراری است که عرض میکنم:

اولا بودجه وزارت خارجه بابت سنه ایت ثبل

ثانیاً لایحه کمیسیون بودجه راجع به سواران بختیاری

ثالثاً راجع بمقرری یمن الدوله

رابعاً راجع بنرخ پستی است

(مجلس شش ساعت و نیم از شب گذشته ختم شد)

رئیس مجلس - **محمد الملك**

جلسه ۲۶۶

صورت مشروح مجلس

ایله دوشنبه ۱۰ ثور ۱۳۰۲

برابر ۱۳ رمضان المبارک ۱۳۴۱

(مجلس تقریباً سه ساعت و نیم از شب گذشته تشکیل گردید)

صورت مجلس ایله یکشنبه ۹ ثور

آقای امیر ناصر قرائت نمودند

رئیس - آقای شیخ الاسلام (اجازه)

شیخ الاسلام اصفهانی - بنده پس از تصویب صورت مجلس عرضی دارم اجازه محفوظ بماند